Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulossopimus

Hämeen ELY-keskus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Toiminnallinen tehokkuus

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Lisäämme elinvoimaa

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lisäämme elinvoimaa

Työllisyysasteen nostaminen

Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.

Mittari	2022 tavoite	Puolivuotis-toteuma 2022	2021 koko vuoden toteuma
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen kesto, vk (TAE)	49	74	62
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TAE)	40	45,5	43,6
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	4	5	9

Toimen-piteitämme tavoitteen saavutta-miseksi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme työllisyysasteen nostamiseksi:

- Osallistumme molemmissa maakunnissa työllisyyden kuntakokeiluihin.
- Panostamme henkilökohtaiseen ja oikea-aikaiseen asiakasohjaukseen ja toteutamme varhaisen palvelun mallia.
- Kiinnitämme erityistä huomiota nuorten ja maahanmuuttajien työllistymiseen.
- Kiinnitämme entistä enemmän huomiota mm. palkkatuella työllistämisen mahdollisuuksiin, ammatillisen koulutuksen mahdollistamiseen sekä oikea-aikaisiin ja työllistäviin asiakaspolkuihin.
- Hyödynnämme digitaalista osaamiskartoitusta osana muutosturvaa.
- Parannamme työvoimakoulutuksen tarjontaa ja yritysten työvoimatarpeen kohtaantoa.
- Varmistamme työvoiman saatavuutta, riittävyyttä sekä yritysten osaavan työvoiman tarpeita.
- Tuemme yritysten kehittämishankkeita ja investointeja sekä ESR-rahoituksella osallistujien osaamista, työllistymistä ja työvoiman liikkuvuutta.

Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4% bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä.

Mittarit ja toimenpiteet

Tavoite: ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland -tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.

Mittarit ja toimenpiteet

Tavoite: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

Mittarit ja toimenpiteet

Tavoite: Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi.

Mittarit ja toimenpiteet

Tavoite: Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.

Mittarit ja toimenpiteet

Toimenpiteitämme tki-tavoitteen edistämiseksi:

- Myönnämme pk-yrityksille kehittämisavustusta ja kehittämispalveluita. Tavoitteena on vuonna 2022 käynnistää uuden alue- ja rakennepolitiikkaohjelman mukainen päätöksenteko.
- Tavoitteenamme on lisäksi aktivoida alueen toimijoita rahoitusten käyttöön ilmasto- ja kiertotaloushankkeissa sekä investoinneissa.
- Edistämme maaseutuohjelman toimenpitein uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja uutta yrittäjyyttä sekä luonnonvarojen kestävää käyttöä erityisesti jalostusarvoa lisäämällä ja vientimarkkinoilla.
- Edistämme uusia maaseudun innovaatioryhmien (EIP) perustamista sekä valtakunnallisesti että alueellisesti.
- Osallistumme asiantuntijoina mm. luontoa ja kulttuuriympäristöä kestävällä tavalla tuotteistaviin ja hyödyntäviin hankkeisiin.

TOTEUMA

- Maaseutuohjelman kehittämisvaroista huomattava osa tullaan suuntaamaan vuonna 2022 maaseudun yritystukiin. Erityisesti investointeja ovat tehneet elintarvikkeita jalostavat yritykset.
- Yritystukilain mukaisia kehittämisavustuksia EAKR-varoista ei ole voinut toistaiseksi tehdä johtuen tietojärjestelmän käyttöönoton viivästymisestä.

Toimenpiteitämme yritysten toiminnan kehittämiseksi ja kasvattamiseksi aktivointitoimien avulla:

- Aktivoimme yritysasiakkaita kasvuun ja kehittymiseen ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteisellä yrityspalvelumallilla. Teemme lisäksi alueen kehittämisyhtiöiden kanssa läheistä yhteistyötä kasvuyritysten tunnistamiseksi.
- Osana elvytysvaiheen toimenpiteitä teemme yhteistyökumppaniemme kanssa laajaa yrityskontaktointia.
- Täydennämme maaseutuohjelman kehittämishankkeilla myös maaseutualueiden yritysneuvontaa.

Mittari	2021 tavoite	Toteuma 2021
Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen liidien määrä (kpl)	150	205

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme Team Finland -tavoitteiden edistämiseksi:

- Johdamme alueen Team Finland -toimintaa ja olemme aloitteellisia verkostoyhteistyön kehittämisessä.
- TF-koordinaattorit jakavat kansainvälistymiseen liittyvää tietoa ja neuvovat yrityksiä palveluihin ja palvelutarpeeseen liittyen.
- Teemme kansainvälistymispotentiaalia omaavien yritysten tunnistamiseksi asiakaskartoituksia yhdessä yhteistyökumppaniemme kanssa ja selvitämme osaavan työvoiman saatavuuden tarvetta ja tulevaisuuden näkymiä.
- Ydintoimijoiden kesken on asetettu alueellisia liiditavoitteita.
- Tavoittelemme yhteisen asiakkuuden käsitteen toteutumista ja olemme selkiyttäneet alueellisesti asiakkuudenhallintaa sujuvan palvelupolun mahdollistamiseksi. Tähän liittyen kehitämme ja selkiytämme Kasvu CRM –järjestelmän käyttöä.
- Jaamme hyviä käytänteitä ja osaamista maakuntien verkostojen välillä.

TOTEUMA

- Olemme olleet aktiivinen neuvontataho alueen kasvua ja kansainvälistymistä tavoitteleville pk-yrityksille. Olemme järjestäneet mm. kasvurahoitusta aktivoivia ja uusia markkinoita avaavia infotilaisuuksia sekä olleet pilotoimassa uusia tapahtuma-aktiviteetteja sidosryhmien kanssa.
- Olemme vahvistaneet yhteisteistyötä Hämeen TE-toimiston ja muiden sidosryhmien kanssa.
- ELY on ottanut vahvan roolin aluekehittämisessä TF-toiminnan maakunnallisen koordinaatiovastuun kanssa ja yhteistyö on syventynyt maakunnallisten ydintoimijoiden kuin seututoimijoiden kanssa.

Mittari	2022 tavoite	Puolivuotis-toteuma 2022	2021 koko vuoden toteuma
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	13	46	38
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)	10	58	24
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)	60	38	1371

Toimenpiteitämme korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemiseksi:

- Osallistumme luovien alojen verkostoyhteistyöhön ja aktivoimme luovien alojen yrityksiä kehittämään liiketoimintaansa. Tuemme kehittämistä tilaisuuksien ja erilaisten rahoitusten sekä palveluiden avulla.
- Kehitämme luovien alojen kansainvälistymiseen soveltuvia kumppanuuksia ja toimenpiteitä.
- Hankimme alan yrityksille suunnattuja koulutuksia ja liiketoiminnan kehittämisohjelmia.
- Edistämme hankerahoituksella kulttuuriympäristön hyödyntämiseen ja kehittämiseen liittyviä hankkeita ja osallistumme asiantuntijatahona niiden ohjaamiseen.
- Olemme aktiivinen osallistuja suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin toiminnassa ja pyrimme aktivoimaan foorumiyhteistyöhön liittyviä mahdollisuuksia Hämeessä.
- Maaseutuohjelman osalta panostamme Hämeen alueellisen maaseutusuunnitelman mukaiseen elinkeinolliseen kehittämiseen, mahdollisuutena mm. matkailupalveluiden ja kulttuurimatkailun kehittäminen.

TOTEUMA

- Yhteistyö suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin kanssa on keskeytynyt toistaiseksi.
- Olemme aktivoineet luovien alojen yritysten kasvua ja kansainvälistymistä mm. neuvomalla luovien alojen rahoituksista sekä olleet mukana luovien ja muiden alojen yhteistyöverkostoissa.
- Y-vastuualue on osallistunut alueidenkäytön ja rakennusperinnön asiantuntijana E-vastuualueen rahoittamiin hankkeisiin.
- EAKR-osarahoitteisten kehittämisavustusten kysyntä on säilynyt koronaa edeltävällä tasolla, vaikka päätöksiä ei toistaiseksi ole voinut järjestämän keskeneräisyyden vuoksi tehdä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä.

Edistetään vesi-, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinon toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.

Toimen-piteitämme tavoitteen saavut-tamiseksi

Mittari: Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %

Toimenpiteitämme elinkeinojen vastuullisuuden ja kilpailukyvyn edistämiseksi:

- Edistämme osaltamme ajantasaisen ja luotettavan lisätiedon hankintaa ja hyödyntämistä Hämeen runsaista pohjavesivaroista ja pohjavesialueiden rakenteesta.
- Valvomme ympäristölupavelvollisia laitoksia ja tarkkailemme toiminnan ympäristövaikutuksia.
- Valvomme jätteen hyödyntämistä maanrakentamisessa.
- Edistämme elinkeinoalueiden sijoittumista yhdyskuntarakenteen ja ympäristön kannalta kestävällä tavalla.
- Yritysten kehittämisavustuksissa tavoitteena on yritysten materiaalitehokkuuden ja vähähiilisyyden edistäminen.
- Edistämme ruokajärjestelmän kilpailukykyä kasvattamalla alan osaamista sekä aktivoimalla maatalouden ja elintarviketeollisuuden uudistumista, investointeja, kansainvälistymistä sekä sukupolvenvaihdoksia.
- Edistämme lähi- ja luomuruuan tuotantoa.

Mittari	2022 tavoite	2022 puolivuotis-toteuma	2021 koko vuoden toteuma
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	95 %	Toteumatietojen saanti viivästynyt Ruokaviraston tietojärjestelmä-ongelman takia	Toteumatietojen saanti viivästynyt Ruokaviraston tietojärjestelmä-ongelman takia

Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: Koulutus- ja osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.

Mittari: Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaavat elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin.

Mittari: Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen.

Tavoite: Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.

Mittari: Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme osaamisen kehittämisen edistämiseksi alueella:

- Kehitämme koulutushankintoja paremmin yritysten tarpeisiin vastaaviksi yhteistyössä kumppanien kanssa ja hyödyntämällä eri lähteistä saatavaa ennakointitietoa.
- Lisäämme koulutusorganisaatioiden välistä ja yritysten tarpeet huomioivaa alueellista verkostoyhteistyötä ja tuomme aktiivisesti esille näkemyksemme työvoiman kohtaannon ja osaamisen kehittämisen välisistä tarpeista.
- Käynnistämme elinikäisen ohjauksen ja jatkuvan oppimisen koordinaation alueellisen yhteistyömallin.
- Kuntien työllisyyshankkeissa huolehdimme työnhakijoiden osaamisen kehittämisen koordinaatiosta ja ohjauksen toimivuudesta.
- Palveluhankinnoissa huomioimme maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden erityistarpeet.
- Pyrimme vähentämään ESR-rahoituksella koulutuksen keskeyttämistä ja edistämään siirtymiä koulutuksesta koulutukseen.
- Kehittämispalvelujen koulutuksilla tuemme pk-yritysten henkilöstön pätevöitymispolkuja.

<u>TOTEUMA</u>

- Yhteishankintakoulutusten sisältö suunnitellaan työnantajalähtöisesti ja rekrykoulutuksia on järjestetty merkittävästi aiempia vuosia enemmän.
- TE-toimisto on organisoimassa osaamisen kehittämisen asiantuntijuuden uudella, aiempaa tehokkaammalla tavalla.
- Osaamistarpeiden ennakointihanke on suunniteltu ja hankehakemus jätetty rahoittajalle.
- Hämeen osaamisen ja ohjauksen teemaryhmä on toiminut aktiivisesti ja tunnistanut toiminnan kehittämiskohtia.
- Maahanmuuttajien kotokoulutuksia on hankittu enemmän kuin kohdennettuja määrärahoja on saatu.
- Alueella on käynnissä ESR-rahoitteisia hankkeita kaudelta 2014-2020, joilla pyritään vähentämään keskeyttämisiä, edistämään siirtymiä ja tukemaan työssä olevien osaamista. Uusi ohjelmakausi on vasta käynnistymässä.
- Alueella toteutettu yksi kehpa-koulutusjakso Kasvuun johtamisen teemalla

Toimenpiteitämme elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraamiseksi ja kehittämiseksi:

- Jatkamme elinikäisen ohjauksen verkostotyön koordinointia. ELO-yhteistyöryhmien toiminta yhdistetään jatkuvan oppimisen koordinaation yhteistyöryhmien kanssa.
- Kehitämme edelleen strategista kumppanuutta ja vahvistamme monialaista ohjaamotoimintaa. Toteutamme jatkuvaa oppimista, uraohjausta ja nuorisotakuuta sekä vahvistamme alueen Ohjaamoja.
- Tiivistämme monialaista ja innovatiivista verkostoyhteistyötä.
- Hyödynnämme ennakointitietoa.

TOTEUMA

- Hämeen alueelle on muodostunut kahden maakunnan alueella toimiva Hämeen osaamisen ja ohjauksen verkosto.
- Toiminnan suunnittelussa on hyödynnetty erilaisia valtakunnallisia strategioita ja selvityksiä sekä verkoston jäsenten esiin nostamia paikallisia kehittämistarpeita. Hämeen alueellisten ohjauspalvelujen seuranta- ja kehittämiskohteet valittu koordinaatioryhmässä koko verkoston yhteisessä työpajassa. Alueelliset painopisteet: ohjauksen saavutettavuus, ohjaajaverkostojen keskinäinen yhteistyö ja ohjausosaamisen kehittäminen.
- Jätetty ESR+ hankehakemus ”Hämeen yhteinen osaamistarpeiden ennakoinnin toimintamalli”

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä:

- Työperäisen maahanmuuton hankkeet käynnistyvät Kanta- ja Päijät-Hämeessä. Niiden lähtökohtana on yritysten työvoiman tarpeisiin vastaaminen.
- Kv osaajien potentiaali tuodaan läpileikkaavasti esiin TE- ja yrityspalveluissa ja tarjotaan kv osaajiin liittyviä palveluita yrityksille.
- Kehitämme kotouttamiskoulutusta entistä työelämälähtöisemmäksi. Tiivistämme yhteistyötä sopimuskouluttajien kanssa.
- Tuemme ja kannustamme alueemme verkostotoimijoita hankerahoituksen hakemisessa ja hankkeiden valmistelussa.
- Vahvistamme korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä, jotta ulkomaiset opiskelijat saavat kosketusta työelämään jo opiskeluaikana.
- Jatkamme Maahanmuuttoasioiden toimikunnan työtä. Toimikunta käsittelee alueen työlupalinjauksen kaksi kertaa vuodessa.

TOTEUMA

- Hämeen työelämän monimuotoisuutta edistävä hanke etenee suunnitelman mukaisesti.
- HÄMELY ja KASELY järjestivät keväällä yhteistyössä tilaisuuden työlupaprosessista ja –linjauksista. Hämeen työlupalinjaus päivitettiin helmikuussa 2022 ja tarkistetaan syksyllä.
- Laatukäynnit kotoutumiskouluttajien kanssa tehty ja jatkopolkuihin sekä ohjaamiseen tehty tarkennuksia.
- Vieraskielisten asiantuntija-arviointi on hankittu TE-toimiston ja kuntakokeilujen käyttöön. Osaamisen tunnistamista tehdään osana kotoutumiskoulutusta.
- TalentBoost-toiminta on Hämeessä runsasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

Hiilineutraaliuden edistäminen

Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Kestävä kaupunkikehitys

Kiertotalouden ratkaisut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.

Toimenpiteitämme tavoitteen saavuttamiseksi

Mittari: Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme vähähiiliseen talouteen siirtymisen edistämiseksi:

- Jatkamme aktiivisesti alueellisen ja paikallisen ilmastotyön edistämistä.
- Aktivoimme alueen toimijoita aluekehitys- ja investointirahoituksen käyttöön ilmastohankkeissa ja –investoinneissa.
- Tunnistamme ja huomioimme ilmastotavoitteet ja -vaikutukset sekä vaikutusmahdollisuudet omassa toiminnassamme.
- Painotamme YVA-prosessissa ja ympäristölupahakemuksista annettavissa lausunnoissa entistä enemmän hankkeiden ilmastovaikutusten huomioimista ja materiaalitehokkuutta.
- Jatkamme ”Tuulivoimaa Hämeeseen” –hankkeen projektiryhmää ja tuulivoiman edistämistä.
- Edistämme ilmastotietoisuutta mm. seuraamalla ja jakamalla hyviä käytäntöjä.
- Edistämme maa- ja metsätalouden vesienhallintaa . Tunnistamme vaikutusmahdollisuudet ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi vesitaloustehtävissä.
- Edistämme kestävää liikkumista ja yhdyskuntarakennetta kaavoituksessa ja sidosryhmäyhteistyössä. Lisäksi edistämme vähähiilistä ja materiaalitehokasta rakentamista sekä puutuotealan uudistumista.
- Edistämme maaseutuohjelman toimenpiteitä, joilla vähennetään maatalouden ilmastopäästöjä ja lisätään maatalouden hiilinieluja. Edistämme peltojen hiilensidontaa.

TOTEUMA

- Aktiivista ilmastoyhteistyötä on jatkettu maakuntien liittojen kanssa.
- Organisaation sisäinen ilmastotyö jatkunut: kiristetty omaa hiilijalanjälkeä koskevaa tavoitetasoa ja julkaistu ilmastokertomus.
- Olemme osallistuneet maa- ja metsätalouden vesienhallinnan edistämisen teemoihin keskittyvien hankkeiden projektiryhmiin.
- YVA-prosesseissa ilmastoasiantuntija osallistunut lausunnon/perustellun päätelmän laatimiseen ilmastonäkökulman ja materiaalitehokkuuden esiintuomiseksi ja edellyttämiseksi.
- Ympäristövalvonnan mahdollisuuksia ilmastonmuutoksen hillintään on kartoitettu.
- Tuettu ilmastonmuutokseen sopeutumista mm. maaseuturahoituksen hankkeella sekä tilaisuuksien järjestämisellä. Erityisesti investoinnit aurinkoenergiaan lisääntyneet maatiloilla.
- Tuulivoiman edistämisen projektiryhmä kokoontuu määräajoin, teemaa täydennetty aurinkovoimalla. Maakuntien tuulivoimaselvitykset edenneet hyvin.
- Kuntien kehittämiskeskusteluissa ja kaavayhteistyössä pidetty yllä keskustelua vähähiilisestä rakentamisesta, kestävästä liikkumisesta ja yhdyskuntarakenteesta.
- Yritystukilain mukaisia kehittämisavustuksia EAKR-varoista ei ole voinut toistaiseksi tehdä johtuen tietojärjestelmän viivästymisestä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä

Toimenpiteitämme tavoitteen saavuttamiseksi

Mittari: Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen

Toimenpiteitämme Suomen roolin vahvistamiseksi kiertotalouden edelläkävijänä:

- Kehitämme toimintatapojamme ja tiivistämme yhteistyötä relevanttien tahojen kanssa.
- Kehitämme ja otamme käyttöön uusia alueellisia yhteistyömuotoja ja toimintatapoja kiertotalouden ja valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden edistämiseksi. Jaamme tietoa ja hyviä käytäntöjä.
- Turvaamme luonnonvarojen kestävää käyttöä alueidenkäytön suunnittelussa sekä maa-aineisten ja pohjaveden otossa.
- Edesautamme alueen vesihuoltosektorin uudistumista ja yhteistyötä kiertotalous-, teknologia- ja ilmastohankkeissa.
- Tuomme neuvonnassa ja valvonnassa esille kiertotalouden toimivuuden kannalta keskeisiä asioita.
- Toteutamme valtakunnallista jätesuunnitelmaa. Perustamme uuden jätelain edellyttämän jätehuollon alueellisen yhteistyöryhmän.
- Edistämme maaseutuohjelman toimenpiteiden uusien materiaalien ja hyödykkeiden käyttöä biokiertotaloudessa. Tuemme yrityksiä kehittämään ja ottamaan käyttöön uusia, ympäristöä vähemmän kuormittavia, resurssiviisaita ja energiatehokkaampia teknologioita ja innovaatioita. Edistämme biokaasun tuotantoa.
- Aktivoimme pk-yrityksiä uusien, resurssiviisaiden ja energiatehokkaampien teknologioiden ja innovaatioiden käyttöönottoon rahoituksen keinoin.
- Ohjaamme rakennerahastovarojen käyttöä painottamalla hankevalinnoissa maakuntien älykkään erikoistumisen strategioiden toimeenpanoa.
- Välitämme mm. kuntien rakennusvalvontoihin tietoa kiertotaloudesta rakentamisessa ja purkamisessa. Edistämme olemassaolevan rakennuskannan elinkaaren jatkamista ja rakennusten kierrättämistä uuteen käyttöön.

Toimenpiteitämme yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistämiseksi:

- Arvioimme ympäristöluvista annettavissa lausunnoissa ja ympäristölupien valvonnassa toiminnan materiaalitehokkuutta.
- Teemme laajamittaista yhteistyötä alueellisten jätehuolloin toimijoiden kanssa valtakunnallisten kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi ja mahdollisten alueellisten yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteiden asettamiseksi.
- Järjestämme vuosittain jätehuollon yhteistyöryhmän ja jätelautakuntien yhteistyökokoukset.
- Korostamme jätehuoltomääräyksistä annettavissa lausunnoissa kierrätyksen edistämiseksi tarvittavia toimenpiteitä.
- Seuraamme toiminta-alueemme kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä ja hiilineutraaliuden saavuttamista.

TOTEUMA

- Ympäristölupahakemuksista annetuissa lausunnoissa on kiinnitetty huomiota toiminnan materiaalitehokkuuteen.
- Hämeen ELY-keskus on laatinut yhteenvetoraportin ELY-keskusten vuoden 2021 valvontateemasta ”Materiaalitehokkuus ympäristölupavelvollisissa laitoksissa”.
- Kunnallisten jätehuoltoviranomaisten kanssa järjestetty yhteistyökokous alueellisen yhdyskuntajätehuollon tilanteen kartoittamiseksi. Kunnallisten jätehuoltomääräysten luonnokset on tarkistettu.
- Osaamistason nostoa kiertotalouden mahdollisuuksista on edistetty mm. työllisyyskoulutuksen sekä yhteistyöwebinaarien avulla.
- Hämeen ELY-keskuksen edustaja on ollut suunnittelemassa kansallisen kiertotalouden strategisen ohjelman toimia.
- Alueidenkäyttöön liittyvissä lausunnoissa on otettu esiin materiaalien, rakenteiden ja luonnonvarojen resurssiviisautta.
- Kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä seurataan myös kuntien kehityskeskusteluissa.

Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa.

Toimenpiteitämme tavoitteen saavuttamiseksi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistämiseksi:

- Edistämme riskienhallintaa ja ilmastonmuutokseen sopeutumista ja siihen liittyvää kuntien työtä mm. tulva- ja kuivuusriskien hallinnassa, vesihuollon toimintavarmuudessa sekä luonnonmukaisten ratkaisujen käytössä.
- Edistämme sään ääri-ilmiöiden vaikutusten huomioon ottamista maankäytön suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa sekä yritysten ja yhdyskuntatoimintojen riskitarkastelussa. Edistämme riskiarvioinnin perusteella tarvittavien toimenpiteiden toteutusta.
- Huolehdimme, että viimeisin ilmastotieto on suunnittelusta ja varautumisesta vastaavien toimijoiden saatavilla.
- Osallistumme maakuntiemme ilmastotyöhön. Aktivoimme ilmastonmuutoksen sopeutumiseen liittyvää maakunnallista työtä.
- Vaikutamme maaseutuohjelman toimenpitein peltojen kykyyn toimia hiilinieluina sekä ravinnepäästöjen vähentämiseen. Tuemme uusia maatalouden päästöjä vähentäviä tuotantomenetelmiä sekä uusia energiatehokkuutta ja maan tuottokykyä parantavia investointeja ja uusia kokeiluja.

Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: Luonnon monimuotoisuus vahvistuu.

Mittari: Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen

Mittari: Luonnonsuojelu-alueiden toteutus (ha)

Toimenpiteitämme tavoitteen saavuttamiseksi

Tavoite: Vesien tila paranee.

Mittari: Itämeren ja vesien hyvä tila

Mittari: Vesistökunnostusten edistäminen

Toimenpiteitämme tavoitteen saavuttamiseksi

Toimenpiteitämme luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi:

- Säilytämme ja lisäämme luonnon monimuotoisuutta ekologisesti toimivalla luonnonsuojelualueverkostolla. Verkoston kehittämisen painopiste on METSO-ohjelmassa.
- Tehostamme lajien ja luontotyyppien suojelua. Lisäämme tietoisuutta monimuotoisuudesta ja luonnon ihmisille tuottamista hyödyistä, ekosysteemipalveluista.
- Toteutamme soidensuojelun täydennysohjelmaa sekä Helmi-ohjelmaa, jonka avulla edistetään mm. lintuvesien ja perinnebiotooppien kunnostusta.
- Edistämme uhanalaisten lajien ja luontotyyppien suojelua. Kunnostamme uhanalaisten lajien elinympäristöjä ja perinnebiotooppeja.
- Toteutamme haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelman tahattomia leviämisväyliä koskevan toimintasuunnitelman toimenpiteitä.
- Edistämme ekologisten verkostojen ja ekosysteemipalveluiden selvittämistä ja viheralueiden jatkuvuustarkasteluja sekä kehittämistä osana maankäytön suunnittelua.
- Kannustamme kuntia hulevesien hallinnan suunnitteluun sekä hulevesi- ja viherrakentamissuunnittelun yhdistämiseen rakennetussa ympäristössä.
- Tuemme kestävän ja monipuolisen maataloustuotannon jatkumista.

Mittari	2022 tavoite	2022 puolivuotis-toteuma	2021 koko vuoden toteuma
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	560	245	606

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme luontotyyppien ja lajisuojelun edistämiseksi:

- Jatkamme käynnissä olevia ja käynnistämme uusia Helmi-elinympäristöohjelman mukaisia hoito- ja kunnostushankkeita.
- Käynnistämme Helmi-ohjelmaan liittyvät lettoinventoinnit.
- Helmi-ohjelmasta erillisinä hankkeina toteutamme uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien lajistoinventointeja ja esiintymien hoitotoimia.

TOTEUMA

- Helmi-elinympäristöohjelman mukaisia hoito- ja kunnostushankkeita on jatkettu erityisesti metsäisissä elinympäristöissä ja lintuvesikohteilla.
- Yhteistyötä on jatkettu Suomen Metsäkeskuksen Lehtohelmet-hankkeen kanssa.
- Helmi-ohjelmaan liittyvät lettoinventoinnit ovat käynnissä.
- Helmi-ohjelmasta erillisenä hankkeina toteutettu uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien lajistoinventointeja ja esiintymien hoitotoimia.

Toimenpiteitämme vesien tilan parantamiseksi:

- Toteutamme Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelmaa ja siinä esitettyjä toimenpiteitä yhteistyössä sidosryhmien ja muiden toimijoiden kanssa.
- Edistämme ja toteutamme vesistökunnostushankkeita mm. vesiensuojelun tehostamisohjelman rahoituksella.
- Tehostamme pohjavedensuojelua mm. ajantasaisilla pohjavesialueiden suojelusuunnitelmilla yhdessä eri sidosryhmien kanssa.
- Kehitämme kuntien ja vesihuoltolaitosten ylikunnallista, seudullista ja ylimaakunnallista vesihuoltoyhteistyötä ja varaudumme vesihuollon erityistilanteisiin.
- Huolehdimme kalakantojen monimuotoisuuden säilyttämisestä ja edistämme kalojen luontaista lisääntymistä.
- Edistämme vesistökunnostusyhteistyötä kalatalousviranomaisten kanssa kalojen nousuesteiden poistamiseksi.
- Tuotamme ajantasaista ja luotettavaa tietoa ympäristökuormituksesta, ympäristön tilasta ja vesitilanteesta.
- Edistämme maatalouden monivaikutteisten kosteikkojen toteutumista.
- Lisäämme yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa vesiliiketoiminnan edistämiseksi.

Toimenpiteitämme Itämeren ja vesien hyvän tilan edistämiseksi:

- Jatkamme vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelman alueellista toteuttamista aktiivisella yhteistyöllä keskeisten kumppanien kanssa.
- Pohjavesiriskien vähentämiseksi kohdennamme voimavaroja mm. pilaantuneiden maa-alueiden tutkimiseen ja kunnostamiseen yhteistyössä PIRELYn kanssa.
- Edistämme vesiensuojelun tehostamisohjelman rahoituksella vesienhoitohankkeiden käynnistymistä.
- Huolehdimme haitallisista ja vaarallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen toimeenpanosta.
- Vesiseurannoissa varmistamme ulkoistetun näytteenoton ja analytiikan korkean laatutason säilymisen valvomalla palveluntuottajan toimintaa.

TOTEUMA

- Alueellisen vesienhoidon toimenpideohjelman toteuttamista jatkettu aktiivisella yhteistyöllä vesistökunnostustoimijoiden kanssa.
- Vesiensuojelun tehostamisohjelman rahoituksen avulla tuettu uusien hankkeiden käynnistymistä.
- Yhteistyössä PIRELYn kanssa kohdistettu tarpeellisia tutkimuksia sekä kunnostuksia pilaantuneille maa-alueille pohjavesiriskien vähentämiseksi.
- Vesiseurannassa jatkettu ulkoistetun näytteenoton ja analytiikan korkean laatutason säilymistä aktiivisella yhteydenpidolla palveluntuottajan kanssa.

Toimenpiteitämme vesistökunnostusten edistämiseksi:

- Toteutamme Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelmaa ja siinä esitettyjä toimenpiteitä.
- Edistämme vesienhoitohankkeiden käynnistymistä mm. vesiensuojelun tehostamisohjelman rahoituksella.
- Edistämme vesistökunnostusyhteistyötä kalatalousviranomaisen kanssa kalojen nousuesteiden poistamiseksi.
- Käynnistämme hankkeita saapuneiden avustushakemusten ja käytettävissä olevien avustusmäärärahojen puitteissa.

<u>TOTEUMA</u>

- Käynnistynyt 21 kunnostushanketta ja 2 hanketta valmistui.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: Tuetaan kestävää kaupunkikehitystä.

Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.

Mittari: Alueiden kehittämisen painopisteet

Mittari: Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne

Mittari: Alueidenkäytön edistämisen painopisteet

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme alueiden kehittämiseksi:

- Edistämme seudullista yhteistyötä. Lähtökohtana on aluekehittämispäätöksen ja tulossopimuksen kaikkien osa-alueiden monialaisten tavoitteiden toteuttaminen ja yhteensovittaminen. Avustamme maakuntiamme ALKE-keskustelujen ennakkotyössä ja osallistumme varsinaisiin keskusteluihin.
- Toteutamme kulttuuriympäristöstrategiaa ja edistämme hämäläisen kulttuuriympäristön tunnettuutta ja hyvää hoitoa osana elinympäristön laatua. Vastaamme alueen kulttuuriympäristöryhmän toiminnan jatkuvuudesta.
- Aluekehitysvaroilla lisätään alueiden vetovoimaisuutta. Ohjaamme rakennerahastovaroja alueellisesti työllisyyttä ja kasvua parantaviin hankkeisiin.
- Osallistumme maakuntiemme koronaelvytystoimien suunnitteluun ja toteutukseen tehden tiivistä yhteistyötä alueellisten ja valtakunnallisten sidosryhmien kanssa.
- Osallistumme toiminta-alueen alueidenkäytön asiantuntijana Lahden seudun MAL-sopimuksen mukaisen kaupunkiseutusuunnittelun laatimiseen yhteistyössä kumppanien kanssa.
- Tulemme tekemään aktiivista yhteistyötä maakuntiemme maakuntaohjelmien toimeenpanotyössä.

TOTEUMA

- Osallistumme maakuntiemme aluekehittämistoimintaan aktiivisena toimijana. Osallistuttu ALKE-keskustelujen valmisteluun sekä varsinaisiin keskusteluihin.
- Kulttuuriympäristöryhmän toiminta on vakiintunut.
- Olemme osallistuneet MAL-sopimuksen mukaisen Lahden kaupunkiseutusuunnitelman laatimiseen yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.
- Osallistuimme maakuntien koronaelvytystoimien suunnitteluun ja niiden toteutukseen.
- Uuden rr-ohjelmakauden hankerahoituksen käynnistyminen on viivästynyt mutta aiemman kauden hankkeita on edelleen käynnissä.

Toimenpiteitämme alueidenkäytön edistämiseksi:

- Edistämme edelleen energiatehokasta ja kestävää, arjen sujuvuutta tukevaa elinympäristöä, jossa otetaan huomioon ympäristö- ja kulttuuriasiat.
- Kehittämiskeskusteluissa painotamme yleiskaavoituksen merkitystä ja ajantasaisuutta, kestävää alueidenkäytön suunnittelua ja hiilineutraalia rakentamista.
- Merkittäviä yleis- ja asemakaavoja koskevissa neuvotteluissa ja lausunnoissa painotamme aiempaa vahvemmin kunnan ja alueen yhdyskuntarakenteen kehittämisen strategista tavoitteenasettelua, ekologisten verkostojen säilyttämistä ja kehittämistä sekä vesihuollon toimintavarmuutta ja hulevesien hallinnan suunnittelua.
- Osallistumme aktiivisesti Lahden kaupunkiseutusuunnitelman laatimiseen sekä molempien maakuntien liikennejärjestelmätyöhön.
- Kulttuuriympäristöryhmän toiminta jatkuu. Pääteemana 2022 on KY-tiedon ajantasaistamisen ja digitaalisen hallinnan edistäminen alueella.

TOTEUMA

- Olemme edistäneet seudullista yhteistyötä osallistumalla asiantuntijoita sidosryhmien toimintaan. Lähtökohtana on VAT:n ja tulossopimuksen kaikkien osa-alueiden monialaisten tavoitteiden toteuttaminen ja yhteensovittaminen. Alueidenkäytön asiantuntijoiden resurssien vähäisyyden vuoksi aktiivisuus ei kaikilta osin ole toivotulla tavalla toteutunut.
- Olemme edistäneet energiatehokasta ja kestävää arjen sujuvuutta tukevaa elinympäristöä, jossa otetaan huomioon ympäristö- ja kulttuuriasiat.
- Olemme osallistuneet Lahden kaupunkiseutusuunnitelman laatimiseen ja resurssien puitteissa molempien maakuntien liikennejärjestelmätyöhön.
- Kulttuuriympäristöryhmän toiminta jatkuu suunnitelman mukaisesti.

Mittari	2022 tavoite	Puolivuotis-toteuma 2022	2021 koko vuoden toteuma
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)	51 %	51 %	51 %

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toiminnallinen tehokkuus

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä.

Mittarit ja toimenpiteet

Tavoite: ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan.

Mittarit ja toimenpiteet

Tavoite: ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikka-riippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.

Mittarit ja toimenpiteet

Tavoite: Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.

Mittarit ja toimenpiteet

Tavoite: ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle käynnistetään yhteinen 2-3 vuotinen digikehitysohjelma, joka sisältää yhteisen digitiekartan sekä yhteisen digikyvykkyyden kehittämissuunnitelman.

Mittarit ja toimenpiteet

Toimenpiteitämme palveluprosessin laadun varmistamiseksi sekä asiakastarpeiden yhdenvertaiseksi huomioimiseksi:

- Arvioimme ja kehitämme palvelujen ja palveluprosessien laatua yli yksikkö- ja vastuualuerajojen hyödyntäen mm. erilaisten tyytyväisyyskyselyjen tuloksia.
- Viestimme asiakkaille ja sidosryhmille aktiivisesti palvelujen käyttömahdollisuuksista. Asiakas saa helppokäyttöiset ja esteettömät palvelut.
- Tehostamme yhteistyötä relevanttien sidosryhmien kanssa tasapainoisen asiakaskokemuksen saavuttamiseksi.
- Ohjaamme yritysasiakasta yhden kosketuksen periaatteella. Tuemme uuden yritystoiminnan syntymistä alueilla yhteistyöllä seudullisten yrityspalveluorganisaatioiden kanssa.
- Kehitämme Hämeen ELY-keskuksen toimintamalleja ja –tapoja tiedon ja osaamisen liikkumisen tehostamiseksi organisaation sisällä ja verkostoissa.
- Osallistumme aktiivisesti YM:n valtakunnallisesti yhtenäisten toimintatapojen kehittämisen ja käyttöönoton OHKE-hankkeisiin.
- Lisäämme hankintaresursseja ja parannamme osaamista erityisesti uudenlaisten ja innovatiivisten palveluhankintojen mahdollistamiseksi.
- Tuotamme verkkosivuille ajantasaista ja kattavaa alueellista sisältöä jonka tuotannossa huomioidaan saavutettavuusvaatimukset.
- Jokainen asiantuntija viestii ELY-keskuksen palveluista myös omissa asiakas- ja sidosryhmäkontakteissaan.

Toimenpiteitämme uutta teknologiaa hyödyntävän ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi:

- Otamme käyttöön uudet suunnitellut järjestelmät ja koulutamme henkilöstömme sekä tarvittaessa sidosryhmämme niiden käyttöön.
- Keskitämme sisäistä viestintäämme tiettyihin kanaviin tiedon paremman kulun turvaamiseksi.
- Ympäristölupien valvonnassa jatketaan koronapandemian aikana käyttöön otettuja uusia toimintatapoja määräaikaistarkastusten toteuttamiseen etä- ja läsnätarkastusten yhdistämisenä.

Mittari	2022 tavoite	Puolivuotis-toteuma 2022	2021 koko vuoden toteuma
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	3,84	3,99
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (TA)	>4	4,06	4,06

Mittari: Innovatiiviset julkiset hankinnat

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Toimenpiteitämme julkisten hankintojen innovoinnissa:

- Lisäämme hankintaresursseja ja parannamme osaamista erityisesti uudenlaisten ja innovatiivisten palveluhankintojen mahdollistamiseksi.
- Käynnistämme palveluhankintoja markkinakartoituksilla ja avaamme siten mahdollisuuksia uusille palveluinnovaatioille ja vuoropuhelulle palveluntuottajien kanssa.
- Hankimme kokonaisvaltaisempia ja sujuvampia palvelupolkuja yksittäisten palveluhankintojen sijaan.
- Toteutamme kuntien kanssa yhteishankintoja dynaamisella hankintamallilla.
- Otamme hankinnoissa käyttöön uusia sähköisiä alustoja, jotka mahdollistavat aktiivisemman ja helpomman tavan tiedonvaihtoon ja hankintojen seurantaan.
- Hämeen ELYn ilmastoasiantuntija osallistuu ELYjen yhteiseen hankintaprosessien ja –strategioiden kehittämistyöhön tuoden näihin vahvemmin kestävyyden näkökulmaa.

<u>TOTEUMA</u>

- Hankintaprosessien ja –strategioiden kestävyyden vahvistaminen ja tähän liittyvä hankinta-asiantuntijoiden vastuullisuuskoulutus on vuonna 2022 edennyt valtakunnallisesti.
- POMA hankintaresurssit ovat vahvistuneet kahden uuden asiantuntijan rekrytoinnin myötä.
- Kuntien kanssa ei ole toteutunut palvelujen yhteishankintoja.
- Innovatiivisten julkisten hankintojen toteuttaminen edellyttää erityistä hankintaosaamista ja strategiaa, jollaista meillä ei vielä ole.

Toimenpiteitämme alueellisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön ja osaamisverkostojen vahvistamiseksi ja asiakaslähtöisen sekä digitaalisen asioinnin kehittämiseksi:

- Otamme käyttöön uudet digitalisaation mahdollistamat sähköiset ratkaisut.
- Ohjaamme asiakkaan monikanavaisiin palveluihin ja painotamme digitaalisia palveluja.
- Varmistamme sähköisten palveluiden saavutettavuuden ja edistämme mahdollisuuksiemme mukaan palveluprosessien sähköistämistä.
- Osallistumme hallinnonalan valtakunnallisiin digitaalisten palvelujen kehittämishankkeisiin ja toteutamme sähköisten palvelujen käyttöönotot aktiivisesti.
- Vastaamme YLVA-järjestelmän kehittämisestä, käyttöönoton sujuvuudesta ja neuvonnasta Ympäristöministeriön hankkeissa.
- Tiivistämme yhteistyötä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa tukeaksemme alueen osaamistason nousua ja TKI-toiminnan kehitystä.

Toimenpiteitämme digikehitysohjelmaan liittyen:

- Osallistumme aktiivisesti Hämeen TE-toimiston kanssa KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon.
- Tunnistamme kehitystyössä asiakkaiden digipalvelutarpeita ja kiinnitämme erityistä huomiota henkilöstön osaamisen kehittämiseen ohjelman edetessä.
- Mahdollistamme henkilöstön digiosaamisen kehittymisen ja vauhditamme toimintakulttuurin muutosta yhteisillä toimintamalleilla.
- Vuonna 2022 toteutetaan digikyvykkyyden ulkoinen asiantuntija-arviointi.

Mittari	2022 tavoite	Puolivuotis-toteuma 2022	2021 koko vuoden toteuma
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	Tietoja ei ole saatu	74
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteutuminen (%)	100	35	90,5

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus